

รายงานการประชุมสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและป้องกัน

ผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ ปี ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

วันศุกร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ ห้องประชุมโรงพยาบาลโคกเจริญ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ประธานการประชุม พญ.ณัฐริกา กานาค นายแพทย์ปฏิบัติการ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาล
โคกเจริญ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

พญ.ณัฐริกา กานาค นายแพทย์ปฏิบัติการรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลโคกเจริญเป็นประธานในที่ประชุมกล่าวเปิดวาระการประชุมเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.แจ้งการเข้าร่วมการประชุมประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ระดับเขตสุขภาพ (ITA) ของอำเภอโคกเจริญคณะกรรมการรับทราบพร้อมปฏิบัติตาม

๒.วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนร่วมกับคณะกรรมการ

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม(กรรมมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาหลัก (Conflict of interest: COI) เป็นประเด็นปัญหาการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตพฤติกรรมธรรมาภิบาลและอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการในการป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการหลายประการ ดังปรากฏในหมวด ๒ ข้อ ๓ (๓) ข้อ ๕ (๑), (๒), (๓), (๔) ข้อ ๖(๑), (๒), (๓) ข้อ ๗ (๔), (๕) ข้อ ๘ (๕) ข้อ ๙ (๑) เป็นต้น

สำนักงาน ก.พ. ได้ให้ความหมายของคำว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หมายถึงสถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล (ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร) มีประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนาหรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบทอดกันมาจนไม่เห็นว่าเป็นสิ่งผิดแต่อันใดพฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่คำนึงต่อผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ของส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนหรือพวกพ้อง

จากนิยามศัพท์ สามารถแยกกิจกรรมทั้งภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุนในหน่วยงานโรงพยาบาลโคกเจริญที่มีความเสี่ยงอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังต่อไปนี้

- การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้อยสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
- การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
- การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม
- การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว

- การรับงานภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- การใช้สิทธิในการเบิกจ่ายให้แก่ญาติแล้วนำไปใช้ที่คลินิกส่วนตัว
- การรับประโยชน์จากการถือคับัตรคิวให้แก่เจ้าหน้าที่หรือญาติเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
- การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้อง ได้เปรียบหรือชนะในการประมูล
- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา รวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่น การปิดประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้าหรือพ้นกำหนดยื่นใบเสนอราคา เป็นต้น

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

แม้จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว พบว่าการกระทำของผู้กล่าวหาจะไม่มีมูล การกระทำผิดทางวินัยก็ตาม แต่เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการดำเนินงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเป็นไปได้ จึงเห็นควรกำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ ดังต่อไปนี้

๑. การใช้หลักให้ผู้เกี่ยวข้องงดเว้น(Recusal) การเข้าร่วมพิจารณาเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น ถ้าคณะกรรมการของหน่วยงานรัฐกำลังพิจารณาว่าจะจ้างบริษัทเอกชนเข้ามาประมูลรับงาน และมีกรรมการบางคนที่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์กับบางบริษัท กรรมการผู้นั้นต้องงดเว้นไม่เข้าร่วมการพิจารณา เพื่อป้องกันการลำเอียงเพื่อหาผลประโยชน์ทับซ้อนรวมทั้งในการพิจารณาจ้างคน กรรมการที่มีญาติพี่น้องของใครร่วมสมัครก็งดเว้น ไม่เข้าร่วมในคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก
๒. กำหนดหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมสำหรับข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะเพื่อเป็นแนวทางให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ที่ต้องดูแลผลประโยชน์สาธารณะควรจะทำอะไรหรือไม่ควรจะทำอะไร เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน และให้สาธารณชนได้ทราบและตรวจสอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐจะนำมาอ้างภายหลังว่าไม่รู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเรื่องทุจริตไม่ได้ เช่น เจ้าหน้าที่รัฐไม่ควรรับของขวัญของกำนัลที่มีราคาจากบุคคลภายนอกที่มีโอกาสมีส่วนเกี่ยวข้องกับการได้ประโยชน์จากหน่วยงานรัฐ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

๑. การปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

เนื่องจากโรงพยาบาลโคกเจริญมีคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีการประชุม ทบทวนพิจารณาความเสี่ยงขององค์กรทุก ๖ เดือน หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานกรณีต่าง ๆ คณะกรรมการนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบ หรือมีข้อทักท้วงมากำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข และแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนต่อไป

ข้อควรพิจารณาที่สำคัญในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาคกรร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

- ๑.) ให้นำกระบวนการต่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ทุกขั้นตอนมาเผยแพร่ที่หน้า

เว็บไซต์ ของหน่วยงาน เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารสาธารณะของผู้ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น เช่น

- การเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุ
- การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุประจำปี
- การดำเนินการจัดหาพัสดุตามแผนการจัดหาพัสดุ
- การกำหนดและการประกาศหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและการตัดสินผลการจัดหาพัสดุแต่ละรายการ/โครงการ
- การสรุปผลการจัดหาพัสดุในแต่ละรอบเดือน
- การประเมินผลการจัดหาพัสดุตามแผนการจัดการพัสดุในปีงบประมาณ
- พิจารณาการนำระบบการรวมซื้อรวมจ้าง (Centralized purchasing arrangements) และกรอบข้อตกลง (Framework Agreements)

๒.) การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคล

การบริหารบุคคล เป็นกระบวนการสำคัญอันหนึ่งของการบริหารงาน เพราะส่วนราชการหรือหน่วยงานใดแม้ว่าจะมีการวางแผนอย่างดีเลิศ มีกำลังเงินและวัสดุอุปกรณ์มากและดีเพียงไรก็ตาม หากขาดคนดีมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานและการบริหารงานของหน่วยงานนั้นก็ไม้อาจเป็นไปได้โดยมีประสิทธิภาพและได้ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการในการจัดการนับแต่การสรรหาคนมาไว้ปฏิบัติงาน การพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ให้อยู่ทำงานนาน โดยไม่คิดจะโอน ย้าย หรือเปลี่ยนอาชีพก่อนเวลาอันสมควร การดำเนินการดังกล่าวย่อมทำให้ส่วนราชการหรือหัวหน้าส่วนราชการจำเป็นต้องออกกฎหรือคำสั่ง หรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ จึงเป็นเรื่องปกติที่การดำเนินการดังกล่าว นั้นหากกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กระทำโดยไม่ชอบธรรม กระทำโดยมิชอบ อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ข้าราชการผู้อยู่ใต้บังคับแห่งกฎ คำสั่ง หรือการกระทำนั้น และสิ่งที่จะตามมาคือข้อโต้แย้งหรือกรณีพิพาทอันเกิดขึ้นจากการบริหารบุคคลนั้น

ดังนั้น ในการคัดเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาใช้วิธีการสอบแข่งขันหรือการคัดเลือก โดยดำเนินการในรูปคณะกรรมการและคำนึงถึงความเป็นธรรมและความเสมอภาค ให้โอกาสแก่บุคคลที่มีสิทธิอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความเหมาะสมกับตำแหน่งตามวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นสำคัญ ถึงแม้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจะอยู่ในอำนาจของหัวหน้าหน่วยราชการนั้นๆ ก็ขอให้รายงานโรงพยาบาลโลก เจริญทราบด้วย เพื่อช่วยตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายและเพื่อป้องกันปัญหาเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับคัดเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

- ไม่มีเรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง อื่นๆ (ถ้ามี)

- ไม่มี

ปิดประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นายปภากร ธรรมชัย)
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
ผู้จตรายงานการประชุม

(นางสาวณัฐริกา กานาค)
นายแพทย์ปฏิบัติการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลโคกเจริญ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม